

Érdem — ezüstben elbeszélve

Akik hatodszor nyerik el a szocialista címet

Három olyan munkacsapat van Szegeden, amely már hatodik éve őrzője a szocialista brigád címnek, s így a SZOT tavalyi rendelkezése értelmében, idén már az ezüstkoszorús jelvény elnyerésére esélyes. Persze, ezek a brigádok „visszamenőleg” megkapják a bronzplakettet, a négyszeres szocialista címmel járó kitüntetést is.

A Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat jutaárugyarában dolgozik Szabó Ferencné, Ambrus Béláné, Bokor Andrásné, Ocskó Antalné és Takács Ignácné. Brigádjuk, a Gagarin nevét viselő munkacsapat a három említett brigád egyike.

Az első helyen

A hat esztendő alatt rangot, elismerést vívott ki magának a kis szövödei kollektíva. Polívás Csaba művezető szerint nemcsak a „partiban”, hanem az egész üzemben is a legjobbak közé tartoznak. S ha a művezető nem mondaná, akkor is nyilvánvaló volna ez a versenyeredményekből. A Gagarin nyerte meg a brigádok versenyt 68 pontos teljesítménnyel, de tagjait egyenlően is a kiváló dolgozók közt tartja számon a nemrég közzétett kimutatás. A brigádvezető 111,2 százalékos, Ocskó Antalné 110,1 százalékos teljesítménye az egész gyár viszonylatában is kiemelkedő.

A brigád három szövőnöje 12 szövőgépnek parancsol. Zsákszövetet gyártanak, egy gépen átlag 130 méter készül el naponta. Ocskó Antalné éppen nagy gondban találtom, négy gépe közül leállította az egyiket, s míg a többi tovább szaporítja a szövetgöngyöleget, a szakadt fonál két végét keresgéli a számtalan szál között.

Szabóné, a brigádvezető — lelke, motorja a közösségnek. Mivel betegsége miatt éppen hiányzik, helyette Ocskóné mutatja be a zajos szövőbirodalmat. A brigádvezető után ő itt a legrégibb „jutás” dolgozó. Apró természetű, törekénynek látszó asszonyka, de olyan fürge, olyan eleven és vidám, mint aki semmit sem érez a huszonhárom évi munka nehézséből.

— Az a legfontosabb, a jó megértés, összedolgozás, egymás segítése — magyarázza. Hármán vagyunk „négygép” szövők, Takács Ignácné a tártöltő, ő is mindig ott terem, ahol valami szakadás, vagy egyéb probléma adódik.

Őt asszony egy akaraton

— Hogy milyen volt régen? — áll meg Ocskóné keze a

fonalak között. — Hát bizony nem is lehet egy napon említeni. Nemcsak azért, mert sokat változott az üzem, a gépek! Sokszor mondjuk mi, idősebbek, milyen jó ezeknek a fiatal szövőlányoknak. Most megbecsülük a munkást, nem úgy, mint egykor. Mi még örültünk, ha munkát kaptunk, de resztünk is érte, jaj, nehogy elbocsássanak. Csütörtökön, a fizetősor mindig izgulunk: most, most adják ki a pénzünket, mondják meg, hogy nem kellünk.

A tártöltő, Takács Ignácné is jó ideje, már 15 éve járja ugyanezt az utat a zajos, kattogó masinák mellett. Babos kendője hol itt, hol ott tűnik fel a gépek közötti „folyosón”, végzi a tárák töltését, adagolja a „municipiót” a szövéshez, és mindenütt ott terem, ahol pillanatnyi fennakadás van a munkában.

Ő is ebben az együttes szorgalomban, egymás támogatásában látja a brigád eredményeinek titkát. Szövődei hasonlattal élve, ők már annyira összetartoznak, mint a szövetet alkotó fonalak, s éppen ez az összetartozás teszi erőssé közösségüket. — Őt asszony egy akaraton — ez lehetne tetteik és eredményeik mottója.

— Én vagyok a legfiatalabb, meg a leggyengébb közöttük — szerénykedik a sorban utolsó gépcsoporthoz gazdája, Ambrus Béláné, holott teljesítménye alapján igazán nincs oka panaszra, sem neki, sem másnak. Mint ipari tanuló, 12 éve kezdett ismerkedni a szakmával az újszegedi „kenderben”, de már nyolc esztendeje itt dolgozik.

— Szeretem ezt a munkát — vallja magáról —, és nagyon sokat köszönhetek a többieknek.

Sokatmondó napló

A fiatal laboráns, Bokor Andrásné vezeti a brigád naplóját. Sokatmondó napló. Hétköznapiokról és ünnepekről vall, egyszerű, de lelkes szavakkal. A törekvés, hogy minden, ami a brigád számára fontos, belekerüljön, egyszer részletes gyári krónikává, máskor szubjektív hangú elbeszéléssé változtatja a füzetoldalakat. A névadó Gagarin űrrepülése, a gyermeknap megünneplése, a szakadékony fonál, vagy a szövődei lemaradásának gondjai, egy újítás, egy névnap, egy szakszervezeti gyűlés, egy kirándulás épp olyan fontos téma a számukra, mint egy közös tévé-nézés emlékei, vagy egy együttes üdülés terve.

A brigádszerződés sokat változott: nem lesz 100 százalékon aluli teljesítés; 97 százalékon első osztályú árut gyártanak; késés, igazolatlan mulasztás nem fog előfordulni. Részt vesznek politikai oktatásban, szakmai előadásokon; kihasználják a munkaidő 480 percét, módszereiket, tapasztalataikat átadják a fiatal dolgozóknak. S a célkitűzések értékelései is ott sorjáznak a naplóban, havonként bizonyítva a maradéktalan teljesítést.

Már nincs messze április 4-e, amikor ünneplőjükre tűzhetik az ezüst- és a bronzplakettet. Azután, mint Ocskóné mondja: majd az arany következik.

S. M.

Érettségi tétel elvszerűségéből

A bordányi Munkásor Tsz egyik szerződéses munkása kérte: hadd nézze meg teljesítményeit a munkalapon. A tsz bérelszámolója, Horváth Lajosné készségesen megmutatta. Ezért a tsz-elnök szigora lesújtott rá: — Holnaptól a mezei brigádban dolgozol — utasította.

A „hivatali titok” megsértése jó ürügynek látszott, hogy két család többéves gyűlölködésének áldozzanak. Az önkényes intézkedéssel azonban a családi haragtartás kilépett a magánügyek bűvköréből. A tsz-elnök tette a tsz-demokráciát és a pártdemokráciát egyaránt sérti. Hiszen Horváthné tsz-gazda és ugyanakkor a közösségi egységes vezetőség tagja is.

A vita során kiderült, hogy mindez jórészt feltételezés, megalapozatlan gyanúsítás. A falu kommunistái rendes, megbízható aszszonynak ismerik Horváthnét. Ám, Dudás Imre konok meggyőződéssel kitartott véleménye mellett. Benső igazságérzete súgja — hangzott. Emberileg megértem, hiszen az alaptalan gyanúsítgatásokból hosszú vizsgálat és idegtépő kikérdezgeté-

ssek árán tudta kimosni magát. Visszafojtott dühe robbant ki ebben a furcsa áthelyezésben.

A vita során kiderült, hogy mindez jórészt feltételezés, megalapozatlan gyanúsítás. A falu kommunistái rendes, megbízható aszszonynak ismerik Horváthnét. Ám, Dudás Imre konok meggyőződéssel kitartott véleménye mellett. Benső igazságérzete súgja — hangzott. Emberileg megértem, hiszen az alaptalan gyanúsítgatásokból hosszú vizsgálat és idegtépő kikérdezgeté-

Később kommunista „érettségi tételként” kapta a szegedi járási pártbizottság első

Ez magánügy?

Hősömet egy nagyvállalatnál pillantottam meg. A nyolc, egyforma frásztal egyikénél állt, és egy papírhalmaz fölött rágcsálta ceruzája végét. Azt hiszem, az arckifejezésével hívta magára a figyelmet. Megkérdeztem a főkönyvelőt: ki ez a feltűnően unott fiatalember?

— Nem ismeri? — nézett rám csodálkozva —, hisz egy fél éve mindenki róla beszél. Mérnök letére jött el bérszámfejtőnek. Ha akarja, bemutatom, de nem hiszem, hogy meggyőző választ kapna kérdéseire!

Lélektelen lelkezés

Először szokásos dolgokról beszélgettünk. A szavak mögött próbáltam rájönni titkárra, de a konkrét kérdés csak a számmra tolt:

— Ha diplomája van, miért nem mérnökként, s miért nem a szakmájában helyezkedett el?

Arcáról azonban eltűnt az unottság. Réveteg tekintete is valami meghatározott kifejezést öltött. Mindenesetre kiköpte agyonrágott ceruzája végét, s fojtottan beszélni kezdett:

— Na, jó. Látom, már magától sem szabadulhatok egy kis lelkezés nélkül. — Rágcsálás helyett most a körmeit kezdte el vizsgálgatni nagy figyelemmel.

— Annak idején egy olyan egyetemre jelentkeztem, ahová tudtam, biztosan bekerülök. Jól számítottam, felvettek, s öt év múlva mérnök lettem. Még valamit: jó, azaz négyes eredménnyel végeztem, ebből láthatja, nem vagyok szö-tét. Sajnos, már későn kezdtem el gondolkodni, hogy

hová menjek? Nem volt túl nagy a választék, csak a vidék jöhetett számításba. Egy bajszos, csizmás gépállomás-igazgató lehívott Z-be. A falu a legközelebbi várostól is vagy negyven kilométerre volt, minden kulturális lehetőség egy ronda mozira és egy dűledező kocsmára korlátozódott. A közlekedést pedig kizárólag csak csizmában lehetett el-képzelní. Én a gumicsizma látásától is viszolygok! — Munkaidő? Legtöbbször 10—12 órát jelentett; az udvaron temérdek lerohadt traktor állt.

— Az őszi munkánál szükség van minden gépre! — Mit bánom én az őszi munkákat, gyűlölok minden olyan helyet, ahol az utcán nincs aszfalt, és nincs 8-tól 4-ig tartó munkaidő. Egy hónapig bírtam, azután kiléptem.

Öt év haszna

— Más gépállomást keresett?

— A fenét! Elegem volt a trágyaszagú műhelyekből, ahol normális iroda sincs, egy elfogadható kinézetű titkárnővel. Én mindenáron városba akartam kerülni.

— Nem mindegy, hogy hol javít gépeket? Szakmáját sem szereti?

— A hivatásérzetről tesszük beszélni? — Üres humbug az egész. Higgye el, az emberek kizárólag pénzért melóznak. Az én célom is, hogy minél több pénzt keresni, de nem akárhol. Főleg nem az isten háta mögött. Mindig kinevettem a hivatásérzetről képzelgőket. Én azért iratkoztam be az egyetemre, hogy diplomás legyek. Értelmiségi. Nem érdekelt, hogy mit tanulok,

csak az egyetemi végzettség. Így azon sem medítáltam sokáig, hogy a városban esetleg nem tudok a szakmámban elhelyezkedni, az elhatározás egyáltalán nem esett nehezemre.

— Volt haszna az ötévi tanulásnak?

— Igen. Nem vittek el katonának.

Az új beosztás előnye

— Legalább keresne egy olyan állást, ahol...

— Ez kizárólag az én dologom. Senkinek semmi köze hozzá. Különben, itt nagyon jó helyem van. Szépen, nyugalmasan elszámolgotok, hétfőn lottózik, pénteken meg totózik. Egyszer majd csak nyerek és akkor még pénzem is lesz. Tudja, ennek a beosztásnak az az előnye is megvan, hogy nem nyagatnak szaktanfolyamokkal, meg elélekkel.

Valóban, ennél a vállalatnál nem nyagatták sokáig barátunkat.

— Osztályunkat átszervezték. Értékeljük munkatársainkat. Úgy láttuk X. János munkáját hiányolnánk legkevésbé — mondta néhány nap múlva a főkönyvelő, amikor összeszaladtam vele az utcán. No lám! Úgy látszik, a kisebb képzettségű, de szorgalmasan és becsületesen dolgozó bérszámfejtők még mindig többet érnek egy szkeptikus, flashterkoptató mérnök úrnál!

Matkó István

2

Az érvek-ellenérvek egészéből különös, idegen világ tárult elénk, mintha a veronai Capuletek és Montaguek értelmetlen rivalizálása kísértene a bordányi Dudás és Horváth család körül kavargó vetélkedésben. Meggondolkoztató, hogyan juthattak idáig kommunisták — hangsúlyozta Csápenszki István, a járási pártbizottság első titkára a gyűlésen. A gyűlölködés nemcsak az illetékes családokat, de a tsz-közösséget is bomlasztja. Széthúzást, ellenségeskedést szít. Ebben bizonyára mindkét fél ludas, de ez semmi esetre sem jogosítja fel a tsz-elnököt arra, hogy önkényesen éljen hatalmával.

Itt, az egységes pártvezetőség megbeszélésén a „vizsgatétel” csupán — a mód-szer.

Mészáros Károly párttitkár — akit rokoni részrehajlással vádoltak Horváthék — sérelmezte, hogy a tsz vezetőire büntetlenül szólnak rágalmakat, Gallai András tanácselnök azt furcsállotta, hogy a nagy barátság-ból oly gyorsan nagy haragra váltottak át a felek. A személyes indulat sugallmazta az elnöknek ezt az elhamarkodott intézkedését. Igaz, hogy két vezetőségi ülés között a tsz-elnök egymaga határozhat a gazdaság halaszthatatlan ügyeiben. De miért volt oly sürős Horváthné eltávolítása az irodából?

3

Késő estig tartott a vita. A tsz-elnök szívósan kitar-tott a maga igaza mellett. A sok ellenérv a gyűlés végéig nem határozta meg a tsz-elnök véleményét: talán helytelen volt, hogy sem a tsz párttitkárnak, sem a tsz igazgatóságának a hozzájárulását nem kérte, mielőtt döntött. Majd utólag beszélnek meg ezeken a fórumokon, hogy mi a megoldás.

Egy azonban tény: a tsz-elnök személyes érzelmeinek nem rendelkezi alá egyetlen gazda munkájának elvszerű elbírálását sem. Nem csorbíthatja meg azokat a jogokat, melyet a tsz-demokrácia biztosít a tagoknak. A feladott „érettségi tétel” továbbra is marad a kommunista tsz-elnök nagy próbatétele kommunista magatartásból.

Balogh Ödön

Bírósági ítéletek

LOPOTT, ÜZÉRKEDETT

A Csongrád megyei bíróság most vonta felelősségre Rozinszki Tamás Szeged, Petőfi Sándor sugárút 72., Jó József Szeged, Pálfi utca 96. és Rácz Pál Szeged, Reményi utca 6. szám alatti lakosokat közösen elkövetett bűncselekményük miatt. Rozinszki volt munkahelyéről, a Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézetből számbelíró szerszámot lopott, s ezután rávette magát Szegeden az őrizetlenül vagy lezáratlanul hagyott motorok, rékpárookra. Összesen hét motorkerékpárt lopott el, azoknak „új” számozást adott, s így adta el. Ugyanigy tett több lopott kerékpárral is.

Egy alkalommal Jó Józseffel megleptek Szatymazon egy idős embert. A tanya előtt megálltak a gépkocsival és javítást mímelték. Az idős embert az autóhoz csalták, s addig Rozinszki bement a tanyára, s ellopott 1200 forintot. Bútorral és paprikával is üzérkedett.

Harmadik társuk, Rácz Pál bútogarnitúrával üzérkedett 23 esetben. Anyja ipar-engedélyét használta fel bűncselekménye elkövetésére. Munkahelyéről, az újszegedi kendergyárból pedig ellopott egy nagyértékű szerszámot.

amelyet eladott cinkostársának, Rozinszkinak. A Csongrád megyei bíróság Rozinszki Tamás jogerősen 3 évi, Jó Józsefet 8 hónapra, Rácz Pált pedig másfél évi szabadságvesztésre ítélte. Az utóbbit arra is kötelezték, hogy korábban felfüggesztett szabadságvesztését is letöltse.

DISSZIDÁLNI AKART A BÜNÖZŐ

Német József 30 éves, Ásotthalom, VII. kerület 177. szám alatti lakos szegedi munkahelyéről azzal lépett ki, hogy a Mosonmagyaróvári Gépgyárban helyezkedik el. Ott a portán megmutatta magát, aztán tovább utazott Hegyeshalomig. Éjjel meghúzódt egy erdőben, majd át akart szökni Ausztriába. A határőrök elfogták, s akkor derült ki, hogy Német József ismert bűnöző. Vagyon elleni bűncselekmények miatt eddig 6 esetben ítélték el összesen 11 évi szabadságvesztésre. A tiltott határátlépés miatt a szegedi járás-bíróság 8 hónapi szabadságvesztésre ítélte. A büntetést azonban 1 évre felemelte a Csongrád megyei bíróság, ugyanakkor két évre eltiltotta Német Józsefet a közügyek gyakorlásától. Az ítélet jogerős.

Szerda, 1966. március 2.

DÉL-MAGYARORSZÁG 5

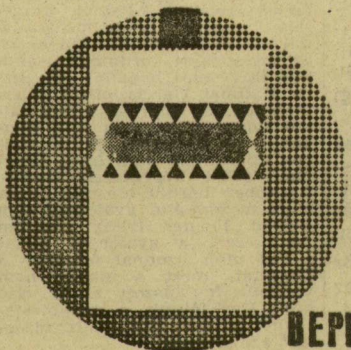
A barátság hullámhosszán

(Tudósítónktól.) Az úttörőházban most zajlott le az általános iskolások vetélkedője, amelynek témája volt: mit tudunk a Szovjetunióról. A résztvevők képzeletbeli utazást tettek a Szovjetunióban. Széleskörű ismeret igénylő kérdéssorozatra adtak választ az úttörők történelemből, földrajzból, valamint orosz nyelvből.

A vetélkedőn 15 általános iskola hat-hat tanulója vett részt. Az első helyet a Ságvári Endre gyakorló általános iskola, a másodikikat a Mező Imre általános iskola, a harmadikat pedig a Tanárképző Főiskola II-es számú gyakorló iskolájának tanulói szerezték meg. A verseny kiesési rendszerű volt. Az iskolai versenyek, majd a selejtezők után kerültek a tanulók a döntőbe. Az első három helyezettén kívül bejutottak a döntőbe a Madách utcai és a Rókusi iskola tanulói is. A zsűri tagjai között szovjet vendégeket is üdvözölhettünk, akik nagy elismeréssel szóltak az úttörők felkészültségéről. Különösen tejszettek a szovjet dalok,

versek. Kiemelkedő sikert aratott egy orosz nyelvű távirat, amellyel a képzeletbeli repülőút végén a vendéglátást megköszönték a kis pajtások. Az iskolák kollektív jutalomként díszes albumot kaptak, az úttörők pedig egyéni díjazásban részesültek. A díjakat a Magyar-Szovjet Baráti Társaság adományozta a nagyszerű eredmények jutalmául.

Berkes Miklósné tanárnő

TANGO 1-2

ragyogó parkett linoleum
gumi p.v.c. padlóhoz

HASZNÁLATA GYORS EGYSZERŰ
BEPISZKOLÓDÁS UTÁN KÖNNYEN FELMOSHATÓ